

Vastuullinen yritys työkykyjohtajana

Suvi Honkanen, KTM

Työkykyasiantuntija, KOHO Consulting Oy
Toimitusjohtaja, konsultti, coach, Starus Oy

- 40 vuoden työelämäkokemus
- Yli 20 vuotta johtotehtävissä useilla toimialoilla ja useissa eri rooleissa (liiketoiminta, HR, hallitus)

#työkykyjohtaminen #työkyky
#sosiaalinvastuullisuus #räätälöitytyö

Esityksen sisältö

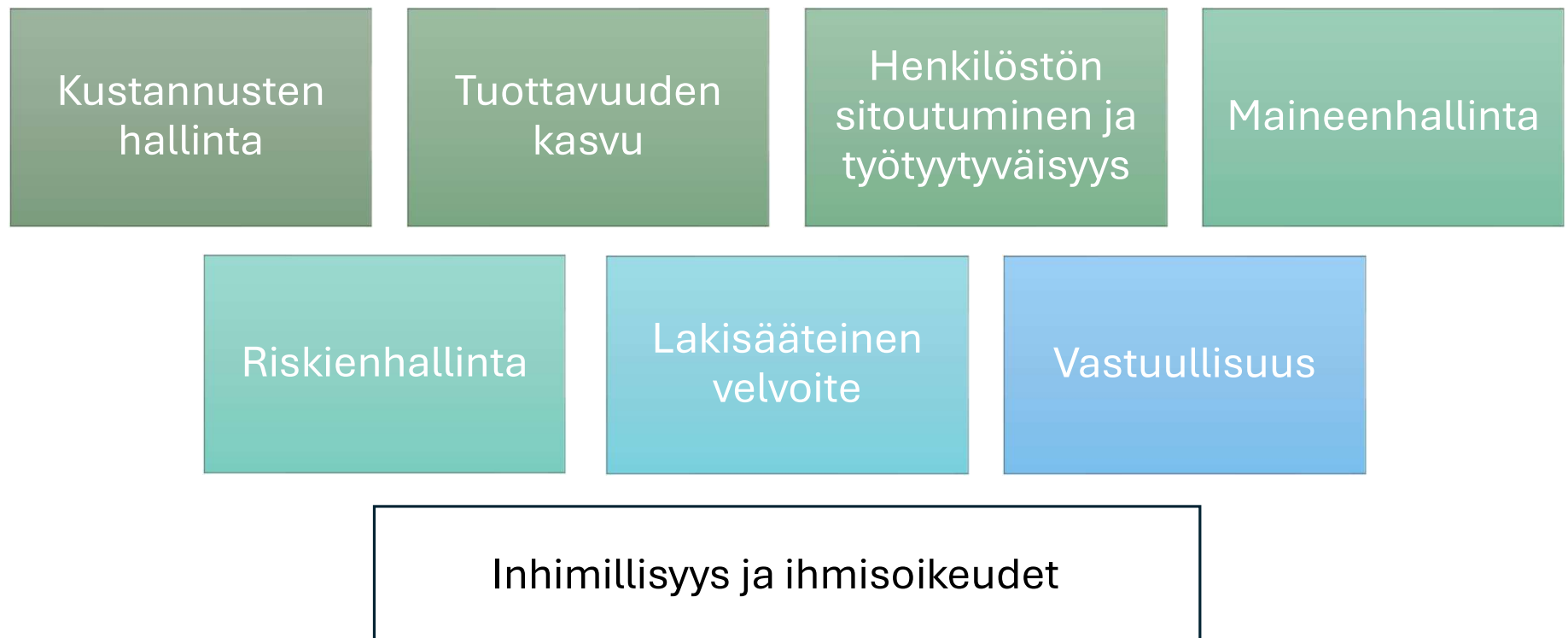
- Miksi työkykyjohtaminen on tärkeää?
- Työkyvyntohtamisen yhteys yritysvastuuseen ja sosiaaliseen vastuullisuuteen
- Kysymykset
- Työkykyjohtaminen kestävyuden kirittäjänä
- Kysymykset

Työterveyslaitos

Työkykytalo

Miksi työkykyjohtaminen on tärkeää?

Työkykyjohtamisen hyödyt ja vaikuttavuus

- Yksilölle: Työkyky ja terveys, työtyytyväisyys, työmoraali, tuloksellisuus, työyhteisötaidot
- Yritykselle: Tuottavuus ja tuloksellisuus, vaihtuvuus, työnantaja- ja yrityskuva, asiakastyytyväisyys
- Yhteiskunnalle: Kestävä työelämä ja pidemmät työurat

Työkykyjohtamisen yhteys yritysvastuuseen

- **Yritysvastuu (CSR eli corporate social responsibility)** tarkoittaa aktiivisia toimenpiteitä, joilla organisaatio vähentää ja kompensoi aiheuttamiaan päästöjä ja muita luontohaittoja sekä edistää hyvää hallintotapaa, henkilöstönsä hyvinvointia sekä yhteiskunnallista tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuutta.
- Yritysvastuun perusta rakentuu liiketoiminnan vaikutusten arvioimiseen kolmesta eri näkökulmasta eli **sosiaalisen vastuun, taloudellisen vastuun ja ympäristövastuun** näkökulmista.
- Yritysvastuu on yrityksen vastuullisuutta kaikkia sidosryhmiä, henkilöstöä, asiakkaita, kumppaneita ja yhteiskuntaa, kohtaan.

Yritysvastuun kolme osa-aluetta

---

1. Taloudellinen vastuu

- Hyvinvoivat työntekijät parantavat tuottavuutta, kannattavuus

2. Ympäristövastuu

- Työympäristön vaikutus terveyteen ja hyvinvointiin

3. Sosiaalinen vastuu

- Työkykyjohtaminen osana työntekijöiden hyvinvointia

Työperäisten sairauksien ja tapaturmien aiheuttamat kustannukset

- Vuonna 2015 Suomessa näiden kustannusten arvioitiin olevan noin 6 miljardia euroa, mikä vastasi 2,9 % bruttokansantuotteesta. ttl.fi
- Euroopan tasolla työperäisten vammojen ja sairauksien kustannusten on arvioitu olevan noin 3,3 % Euroopan bruttokansantuotteesta ja 3,9 % maailman BKT:sta. prodd10.osha.europa.eu

Tekemätön työ (menetetty työpanos)

- Tekemätön työ tarkoittaa työtä, joka jää tekemättä työntekijän sairauspoissaolon vuoksi.
- Tekemättömän työn hintaan on laskettu kaikki työnantajamaksut ja suorat kustannukset: sairauspoissaolojen aiheuttamat kustannukset, työtapaturmavakuutusmaksut, työkyvyttömyyseläkemaksut ja työterveyshuollon kustannukset Kela-vähennyksen jälkeen.
- Työkyvyttömyys maksoi vuonna 2017 suomalaisille suuryrityksille keskimäärin 6,39 % työntekijöiden yhteenlasketusta palkkasummasta (2 735 euroa henkilötyövuotta kohden).
- Keskisuurissa yrityksissä tekemättömän työn keskimääräiset kustannukset olivat hieman suuryrityksiä korkeammat
- Avainhenkilöiden sairauspoissaolot voivat aiheuttaa pk-yrityksissä vielä suurempia välillisiä kustannuksia kuin suurissa yrityksissä.

Terveellinen, turvallinen ja toimiva työympäristö

- Työskentelyolosuhteet (altisteet)
- Työympäristön turvallisuus- ja terveysvaikutukset
- Sujuva työ, siisteys, järjestys ja toiminnan tarkoituksenmukaisuus
- Työn jatkuva kehittäminen
- Moniammatillinen yhteistyö työolosuhteiden parantamiseksi

Sosiaalinen vastuu ja työkykyjohtaminen

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen on sosiaalisen vastuun perusta.

- Terveellinen ja turvallinen työ
- Reilu ja arvostava johtaminen
- Sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen
- Osallisuuden kasvattaminen
- Työn ja perhe-elämän yhteensovittaminen
- Osatyökykyisten työllistäminen

Mitä on vastuullinen työkykyjohtaminen?

Ennakoiva työkykyjohtaminen

Reakoiva työkykyjohtaminen

Johtaminen

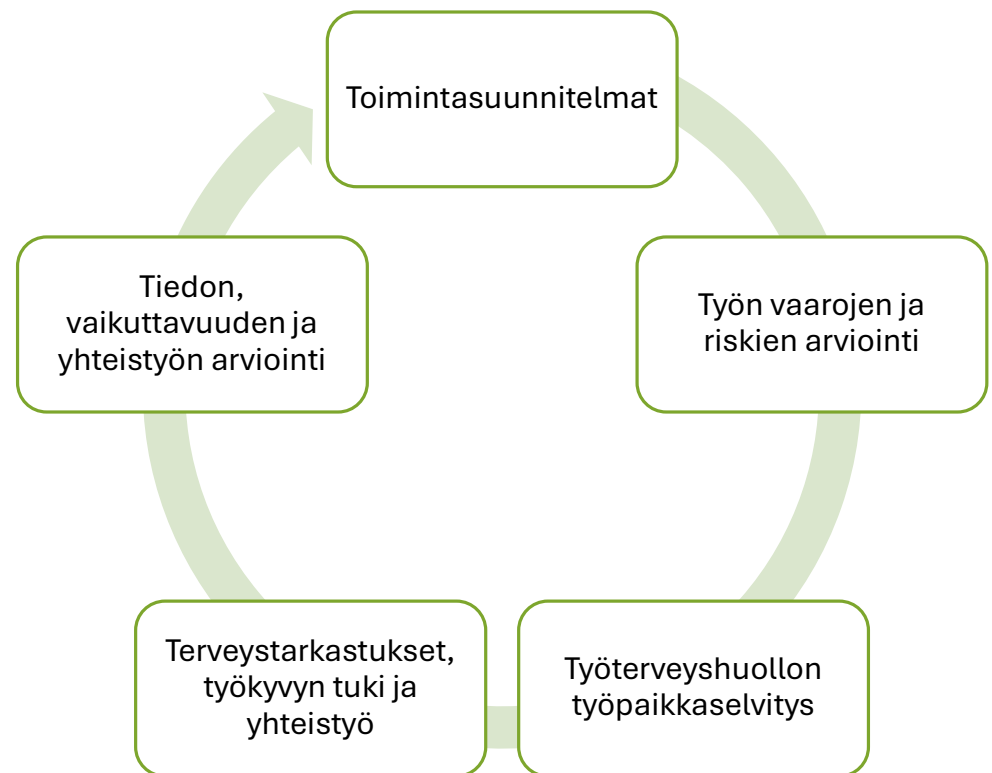
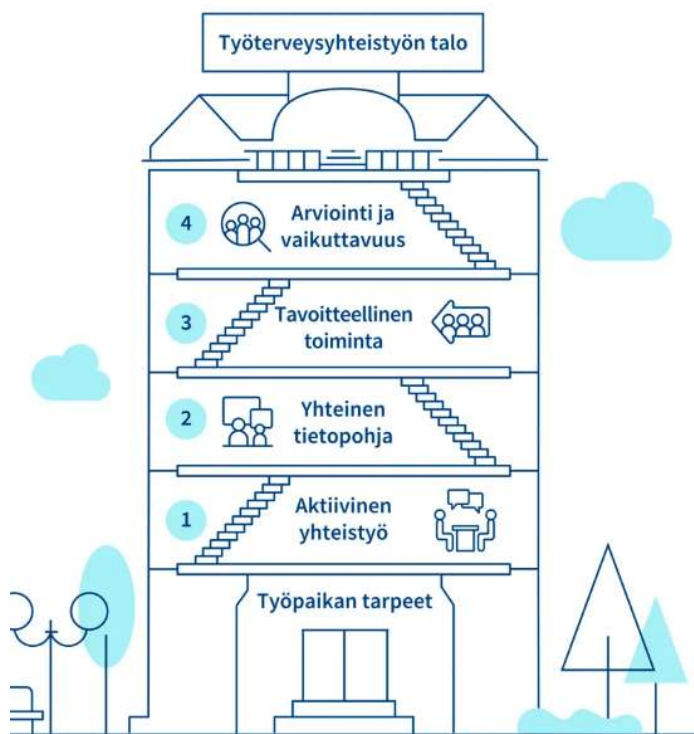
Ennakoiva työkykyjohtaminen

- **Työkykyriskien tunnistaminen**
  - Arjen havainnot, säännöllinen työhyvinvointikysely, henkilöstöanalytiikka ja työterveyshuollon yhteistyö auttavat ennakoimaan haasteita.
- **Työkuormituksen hallinta**
  - Työtä, työoloja, työaikoja, johtamista ja vuorovaikutusta kehittämällä voidaan vähentää kuormitusta ja edistää työstä palautumista.
- **Kulttuurin ja johtamisen kehittäminen**
  - Vastuullinen yritys panostaa psykologisesti turvalliseen työyhteisöön, jossa työntekijät voivat puhua avoimesti työkyvystään.

Työterveysyhteistyö ja työsuojelun yhteistoiminta

Yksilöllinen ja oikea-aikainen tuki työkykyhaasteissa

- Työkykyä tukevat käytännöt, kuten joustavat työajat ja mahdollisuus osa-aikatyöhön, pidentävät työuria ja varmistavat osaamisen säilymisen organisaatiossa.
- Keinoja
  - Varhainen tuki, työhön paluun tuki, kohdennettu tuki
  - Korvaava, muokattu ja räätälöity työ
  - Joustavat työ- ja työaikajärjestelyt
  - Osa-aikatyö
  - Kuntoutukset
  - Uudelleen koulutus

Työterveyshuollon ja eläkeyhtiön tuki työkyvyn tukemiseksi

Työkykyjohtaminen osana yrityksen strategiaa

- Vastuullinen työkykyjohtaminen on osa yrityksen strategista päätöksentekoa.
- Yrityksen johto ymmärtää, että hyvinvoivat työntekijät ovat keskeinen osa liiketoiminnan menestystä.
- Työkykyjohtaminen on suunnitelmallista ja sille asetetaan konkreettiset tavoitteet ja mittarit.
- Kestävä työura-ajattelu - työntekijöiden työkyvyn huomioiminen ja tukeminen koko työuran ajan palkkauksesta vanhuuseläkkeeseen.

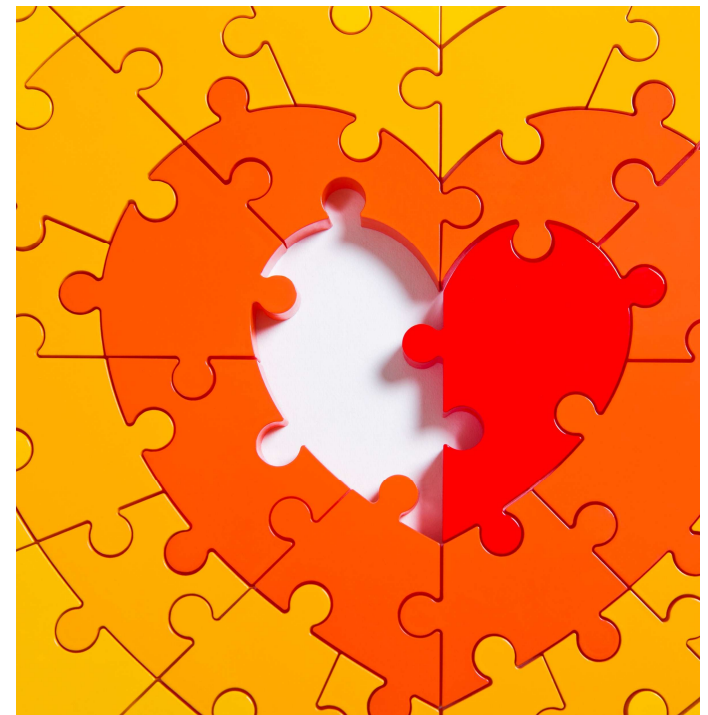

Miten työnantajat voivat vaikuttaa työkykyyn?

- Tunnistamalla työkykyä heikentävät tai vaarantavat tekijät huomioimalla työn, työympäristön, työyhteisön ja johtamisen vaikutukset työkykyyn
- Ennaltaehkäisemällä työn vaaroja ja hallitsemalla riskejä
- Luomalla käytäntöjä, jotka edistävät työkykyä, työssä jatkamista, työhön paluuta ja työuraa
- Edistämällä yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja työyhteisön monimuotoisuutta
- Huolehtimalla riittävästä perehdyttämisestä ja osaamisen kehittämisestä
- Edistämällä työsuojelun yhteistoimintaa
- Kehittämällä johtamista ja kulttuuria
- Tekemällä tavoitteellista ja suunnitelmallista yhteistyötä työterveyshuollon kanssa

---

Työkykyjohtaminen sosiaalisen vastuullisuuden ja kestävyyden kirittäjänä

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet

Kestävä kehitys tarkoittaa ihmisten hyvinvointia maapallon kantokyvyn rajoissa.

Hyvinvointiin vaikuttavat yhteiskunnalliset asiat kuten esimerkiksi työ, terveys, vaikutusmahdollisuudet, sukupuolten tasa-arvo ja koulutus sisältyvät kestävän kehityksen tavoitteisiin.

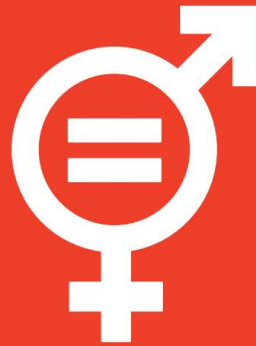
Hyvinvointia edistävä työ

Tavoitteena on varmistaa hyvän työelämän toteutuminen ja osaava työvoima.

8 IHMISARVOISTA
TYÖTÄ JA
TALOUSKASVUA

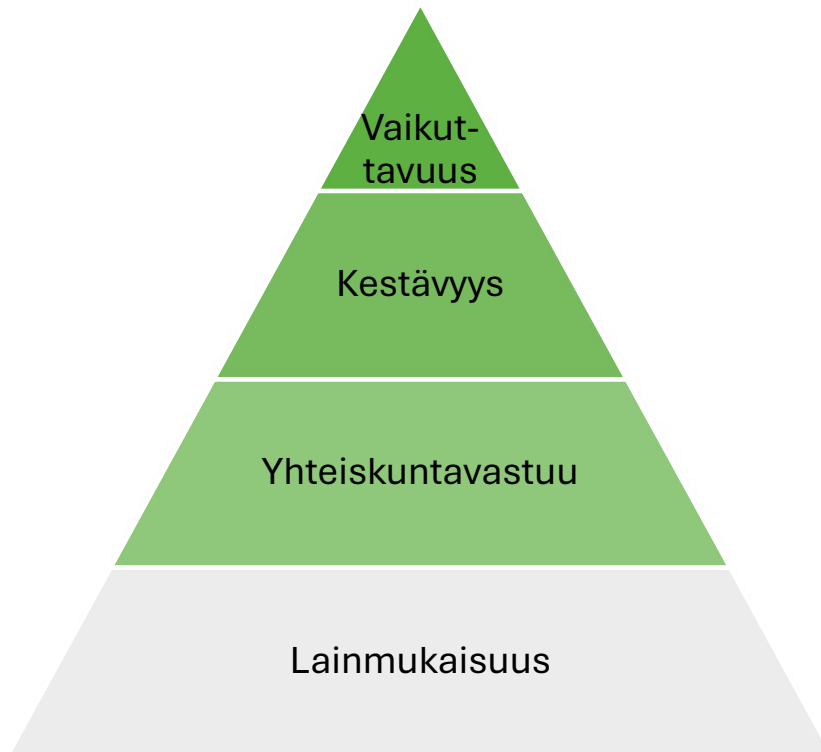
5 SUKUPUOLTEN
TASA-ARVO

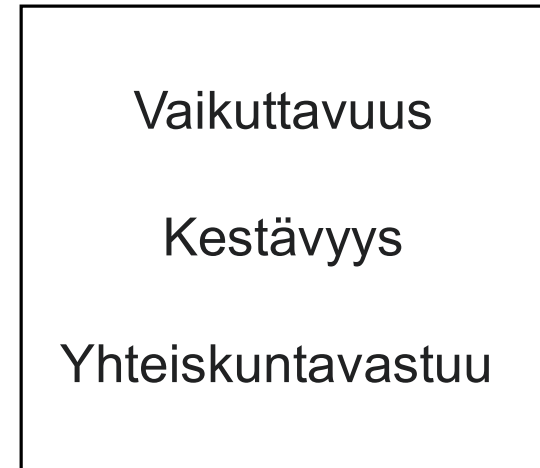
3 TERVEYTTÄ JA
HYVINVOINTIA

Yrityksen toiminta on vastuullista, kun se on kestäväää ja organisaation päämääriin nähden vaikuttavaa

Vastuullisuus

Yrityksen toimintaa ohjaavat lait, asetukset, kansainväliset sopimukset ja suositukset, työehtosopimukset, yrityksen omat toimintaohjeet ja arvot.

Organisaation suurimmat syyt toimia vastuullisesti

Mitkä ovat tällä hetkellä organisaationne suurimmat syyt toimia vastuullisesti? Valitse enintään 3.	Kaikki vastaajat (n=455)	10-19 henkilöä (n=218)	20-49 henkilöä (n=145)	50-99 henkilöä (n=52)	100-249 henkilöä (n=40)
Organisaation arvot	61 %	65 %	54 %	60 %	63 %
Asiakkaiden vaatimukset/odotukset	42 %	37 %	47 %	44 %	65 %
Yhteiskunnallinen ilmapiiri, julkinen keskustelu	24 %	26 %	24 %	21 %	23 %
Organisaation maine/brändin rakentaminen	24 %	18 %	26 %	44 %	33 %
Liiketoiminnan jatkuvuuden turvaaminen	22 %	14 %	28 %	35 %	30 %
Riskienhallinta	15 %	16 %	15 %	13 %	5 %
Työntekijöiden vaatimukset/odotukset	12 %	11 %	14 %	6 %	18 %
Parempi kannattavuus	11 %	13 %	10 %	10 %	5 %
Tulevaisuuden liiketoimintamahdollisuudet	10 %	5 %	15 %	23 %	15 %
Varautuminen tulevaan sääntelyyn	7 %	5 %	10 %	8 %	18 %
Pääsy osaksi toimitusketjuja	6 %	5 %	8 %	6 %	10 %
Markkina-arvon nousu	6 %	7 %	7 %	0 %	3 %
Kustannussäästöt/tehokkuus	6 %	7 %	6 %	6 %	0 %
Menestyminen kilpailutuksissa	4 %	6 %	2 %	2 %	0 %
Rahoituksen saatavuus	3 %	1 %	4 %	2 %	10 %

Kestävyys yrityksen tavoitteena

Kestävyteen sitoutuneet yritykset eivät pyri vain pienentämään jalanjälkeään, vaan myös jättämään myönteisen kädenjäljen yhteiskuntaan.

Jalanjäljen hallinta

- Vastuullisuus pyrkimyksenä hallita ja todentaa oman toiminnan jalanjälkeä
- Henkilöstön työturvallisuus ja hyvinvointi, osallisuus sekä myönteinen työntekijäkokemus

Kädenjäljen kasvattaminen

- Vastuullisuus pyrkimyksenä vahvistaa ja arvioida kädenjälkeä yhteiskuntaan
- Kulttuuri, joka tukee henkilöstön roolia yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kirittäjänä ja innoittajana

Työkyky on yhteinen asia

- Vastuullinen yritys ei ainoastaan noudata työkyvyn johtamisen parhaita käytäntöjä, vaan toimii suunnannäyttäjänä.
- Pitämällä huolta työntekijöidensä hyvinvoinnista yritys rakentaa kestävämpää, inhimillisempää ja vastuullisempaa työelämää.

Työkykyjohtamisen vastuullisuuden arviointi

Arvioikaa seuraavia väittämiä asteikolla 1–5, 1=paljon kehitettävää, 5=toteutuu erinomaisesti

Esihenkilöt osaavat tunnistaa ja tukea työntekijöiden työkykyhaasteita ajoissa

1 2 3 4 5

Yrityksellä on selkeät ja oikeudenmukaiset käytännöt työkykyhaasteiden käsittelyyn

1 2 3 4 5

Yritys edistää monimuotoisuutta, yhdenvertaisuutta ja osallisuutta

1 2 3 4 5

Johdon ja esihenkilöiden toiminta tukee vastuullista työkykyjohtamista

1 2 3 4 5

Mitä vahvuuksia tunnistatte ja miten niitä voisi vielä vahvistaa?

Mitkä asiat kaipaavat eniten parannusta?

A healthcare worker with dark skin and braided hair, wearing a white lab coat, stands by the side of a hospital bed. She is smiling and looking at an elderly woman with short white hair and glasses who is sitting up in the bed. The worker is holding a tablet computer. The patient is wearing a white hospital gown. The background shows a typical hospital room with medical equipment on the wall and a bedside table with a green apple.

Kysymyksiä?

Kestävä talous ja ihmisarvoinen työ
ovat edellytyksiä hyvinvoinnille.